

Amcanion Datblygu 2015-16 – Dangosyddion Perfformiad Allweddol Chwarter 3

BLAENORIAETHAU'R LLYTHYR CYLCH GORCHWYL	
<p>1. Ehangu mynediad at gasgliadau a gwasanaethau'r Llyfrgell i bobl ble bynnag y maent yn byw (yng Nghymru a'r byd), hyrwyddo cyfranogiad ac ennyn diddordeb yn niwylliant a threftadaeth Cymru, yn arbennig ymysg grwpiau cymunedol a lleiafrifol dan anfantais:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ehangu presenoldeb y Llyfrgell ar draws Cymru, a rhoi cyfle i unigolion gael mynediad at wasanaethau, adnoddau a chasgliadau'r Llyfrgell yn eu cymunedau lleol • Datblygu a chyflwyno achos dros greu ail bwynt mynediad ar gyfer deunydd adnau cyfreithiol electronig yng Nghymru • Gosod y defnyddiwr yng nghanol datblygiadau gwasanaeth i ddarparu gwasanaethau gwybodaeth i ddefnyddwyr newydd a phresennol trwy Gymru, yn seiliedig ar eu hanghenion • Gweithredu'r system rheoli llyfrgell newydd sydd wedi ei chaffael ar y cyd a'r haen darganfod adnoddau i wella integreiddio technegol a'r gallu i ryngweithredu gyda sector addysg uwch yng Nghymru, gwella prosesau mewnol, a gwella mynediad ar-lein at gasgliadau'r Llyfrgell 	
Dangosyddion perthnasol	
<p>Parhau i weithio ar y cyd â phartneriaid i ddatblygu model y Llyfrgell ar gyfer darparu mynediad i'r gymuned leol yn seiliedig ar y pwynt mynediad presennol ym Merthyr Tudful.</p> <p>Datblygu a chynnal pwyntiau mynediad ffisegol yng Nghaerdydd, Abertawe a Wrecsam erbyn Mawrth 2016.</p>	<p>Mae trafodaethau gyda Phrifysgol Caerdydd yn parhau ynglŷn â chynnig y Llyfrgell yn ogystal ag adnau cyfreithiol electronig. Mae cytundeb partneriaeth a les yn cael eu datblygu a byddant wedi eu cwblhau erbyn Mawrth 2016.</p> <p>Merthyr – bydd Arddangosfa Thomas Stephens yn symud i Lyfrgell Ganolog Merthyr ym mis Ionawr 2016. Mae trafodaethau ar y gweill i ddarparu cynnwys gwerth-ychwanegol.</p> <p>Hwlfordd – mae trafodaethau'n parhau gyda Chyngor Sir Penfro i ddatblygu oriel benodedig yng nghanol tref Hwlfordd fel rhan o raglen datblygu canolfan gelfyddydol ehangach gwerth £3.8M. Bu'r Cyngor yn llwyddiannus yn eu cais am arian i Sefydliad Garfield Weston ac mae cais i Sefydliad Wolfson wrthi'n cael ei baratoi. Mae'r cytundeb partneriaeth wedi ei gwblhau rhwng y Llyfrgell a Chyngor Sir Penfro.</p> <p>Wrecsam – Mae'r Llyfrgell yn parhau i ddarparu rhaglen arddangosfeydd i Oriel 1 mewn partneriaeth â'r Amgueddfa Genedlaethol a Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam.</p> <p>Gallai lleoliadau Abertawe hefyd fod yn gyfleoedd i arddangos samplau o gelfyddyd gain a chasgliadau ffotograffig. Mae trafodaethau hefyd ar y gweill gyda</p>

	Phrifysgol Bangor a Phrosiect Egin Prifysgol y Drindod Dewi Sant yng Nghaerfyrddin.
Bydd y Llyfrgell yn datblygu a chyflwyno achos i greu ail bwynt mynediad ar gyfer deunydd adnau cyfreithiol electronig yng Nghymru i'r Panel Cyngori Adnau Cyfreithiol erbyn Rhagfyr 2015 i'w drafod. Cytunir ar amserlen ar gyfer cyflwyno'r achos i'r Gynhadledd ar y Cyd ar Lyfrgelloedd Digidol (JCDL) mewn ymgynghoriad â'r Llyfrgellwyr Adnau Cyfreithiol.	Paratowyd achos busnes diwygiedig i greu ail bwynt mynediad ar gyfer deunyddiau sy'n cael eu caffael drwy adnau cyfreithiol ar 'safle'r Llyfrgell yng Nghaerdydd gan gynnwys yr adborth a dderbyniwyd gan Lyfrgellwyr Adnau Cyfreithiol. Mae'n pwysleisio cynnig llawer ehangach gan y Llyfrgell yn nhermau mynediad at ei chasgliadau a'i gwasanaethau o'r pwynt hwn. Bydd y cais yn cael ei gyflwyno i'r Cyd-bwyllgor ar Adnau Cyfreithiol ym Mawrth 2016.
Adolygu a diweddarau canllawiau a hyfforddiant presennol y Llyfrgell ar gyfer defnyddwyr yn sgil cyflwyno system rheoli llyfrgelloedd newydd ym mis Tachwedd 2015. Creu a darparu gwybodaeth sy'n hawdd i ddefnyddwyr ei defnyddio gyda'r nod o gyflwyno defnyddwyr newydd i gasgliadau'r Llyfrgell (e.e. deunydd ar gael drwy adnau cyfreithiol electronig) a helpu defnyddwyr i gael mynediad at adnoddau'r Llyfrgell.	<p>Mae'r System Rheoli Llyfrgell (LMS) Fforwm Llyfrgelloedd Addysg Uwch Cymru (WHELP) (Alma a Primo), ynghyd ag ychwanegyn ffynhonnell agored er mwyn gallu creu ac arddangos lefelau hierarchaidd archifol (AtOM) wedi ei weithredu'n llwyddiannus yn y Llyfrgell.</p> <p>Bydd adolygiad llawn o'r modd y gweithredir y system – yn cynnwys adborth y gynulleidfa – yn cael ei weithredu yn ystod x a chrëir camau i greu canllawiau mwy hygyrch i ddefnyddwyr i gyd-fynd â'r tudalennau 'cymorth' ar-lein presennol.</p> <p>Bydd gweithgareddau trawsnewid busnes, a gwblheir yn 2015-2016, yn creu tîm penodol newydd a fydd yn gyfrifol am fynediad ar y safle i gasgliadau a bydd cynllun marchnata benodol yn targedu cynulleidfaoedd presennol a newydd.</p>
Gweithredu'r system rheoli llyfrgelloedd newydd a'r feddalwedd darganfod adnoddau newydd a chaffaelwyd ar y cyd â llyfrgelloedd addysg uwch Cymru. Bydd y system yn cael ei gweithredu yn y Llyfrgell yn ystod mis Tachwedd 2015. Bydd y broses o weithredu'r system newydd a'i heffaith gychwynnol ar brosesau mewnol a llifoedd gwaith y Llyfrgell yn cael ei gwerthuso erbyn diwedd Mawrth 2016.	<p>Mae LMS WHELP (Alma a Primo), ynghyd ag ychwanegyn ffynhonnell agored er mwyn gallu creu ac arddangos lefelau hierarchaidd archifol (AtOM) wedi ei weithredu'n llwyddiannus yn y Llyfrgell.</p> <p>Mae trafodaethau yn parhau ar lefel consortiwm WHELP i Sicrhau Buddion (gyda chymorth gan Lywodraeth Cymru i asesu effaith) a sicrhau arbedion pellach posibl o ran gwaith consortiwm yn y dyfodol. Bydd gweithredu'r gronfa ddata rhwydwaith sengl, yn cynnwys data o'r holl sefydliadau sy'n rhan o'r gwaith, yn creu cyfleoedd pellach i gydweithio ac arbed arian. Bydd y gwaith yn digwydd yn 2016.</p>

2. Gweithio gyda chyrrff cyhoeddus eraill yng Nghymru i wneud gwahaniaeth gwirioneddol i fywydau pobl:

- Cydweithio â Llywodraeth Cymru a gwahanol randdeiliaid eraill er mwyn helpu i weithredu cyfres gydlynol a phenodol o gamau gweithredu, gan adeiladu ar argymhellion y Farwnes Andrews, gan gynnwys chwarae rhan allweddol yn y gwaith o sefydlu Ardaloedd Arloesi, mentrau lleol i brofi a gweithredu argymhellion yr adroddiad Diwylliant a Thlodi
- Darparu cyfleoedd i unigolion feithrin sgiliau ar gyfer cyflogaeth a datblygiad personol a gyrfaol drwy wirfoddoli
- Cefnogi dysgu ffurfiol drwy ddatblygu cynnwys digidol ac adnoddau addysgol o'r radd flaenaf yn y Gymraeg a'r Saesneg, a thrwy waith Gwasanaeth Addysg y Llyfrgell o ran darparu gweithgareddau fel mynd ag eitemau i gymunedau lleol er mwyn ysbrydoli a chymhell dysgwyr o bob oedran drwy gyswllt uniongyrchol â'r casgliadau cenedlaethol
- Cydweithio â darparwyr addysg er mwyn cyflawni'r agweddau ar Fagloriaeth ddiwygiedig Cymru sy'n ymwneud â diwylliant a threftadaeth
- Pennu sut y gall cyfleoedd a ddarperir gan y Llyfrgell gyfrannu at y rhaglen Ymgysylltu Rhagor â Chyflogwyr, y Rhaglen Cyflawni eich Potensial a'r Fframwaith Ymgysylltu a Datblygu Ieuencid
- Sefydlu ymhellach gynaliadwyedd fel egwyddor drefniadol ganolog y Llyfrgell Genedlaethol ar gyfer gweithredu, wrth i Lywodraeth Cymru gyflwyno Bil Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol a chefnogi Cynllun Datblygu Cynaliadwy Cymru a Strategaeth Cymru ar y Newid yn yr Hinsawdd

Amcanion Datblygu	Dangosyddion perthnasol
<p>Gweithio gyda Llywodraeth Cymru a rhanddeiliaid eraill i weithredu set o gamau cydlynol wedi'u targedu er mwyn gweithredu'r argymhellion y manylir arnynt yn ymateb Llywodraeth Cymru i adroddiad y Farwnes Andrews ar 'Ddiwylliant a Thlodi' gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Datblygu cynllun i weithredu argymhellion ar gyfer camau penodol gan y Llyfrgell Genedlaethol a nodi camau gan y Llyfrgell sydd hefyd yn cyfrannu at argymhellion o adroddiad yr Athro Dai Smith ar y Celfyddydau mewn Addysg. - Nodi sut bydd y Llyfrgell Genedlaethol yn cefnogi a sefydlu Ardaloedd Arloesi ac yn cyfrannu at fentrau cydweithredol yn ystod 2015-16 i brofi a gweithredu argymhellion yr adroddiad. <p>Bydd y cynnydd a wneir gyda'r gwaith hwn yn cael ei fonitro drwy'r Bwrdd Cynhwysiant Diwylliannol, y mae'r Llyfrgell yn aelod ohono.</p>	<p>Bu LIGC yng nghyfarfodydd Rhaglen Arloesi Celfyddydau a Diwylliant Torfaen ar 13 Hydref ac mae pecyn o ddigwyddiadau cyfranogi wedi eu cynnig i'r ardal, gyda phosibilrwydd o'u cyflwyno yn y dyfodol mewn Ardaloedd Arloesi eraill:</p> <p>Dosbarth Celf - Cyflawnwyd prosiect Celf Dosbarth llwyddiannus yn ysgol gynradd Coed Efa yn Nhorfaen mewn partneriaeth â CBS Torfaen, Sefydliad Scottish Power a Chymunedau'n Gyntaf. Yn ystod y diwrnod hwn cafodd darn o gelf gwreiddiol gan JMW Turner ei arddangos yn yr ysgol a bu'n ffocws 3 gweithdy a ddarparwyd i 60 o ddisgyblion ym Mlwyddyn 5 ar Gymru yn yr Oesoedd Canol, Tirluniau, a JMW Turner yr arlunydd. Yn ystod y diwrnod, cafodd mwy na 240 o ddisgyblion ysgol weld y paentiad gwreiddiol, a chymerodd disgyblion a'u rhieni ran mewn sesiwn Holi ac Ateb gyda'r Dirprwy Weinidog dros Ddiwylliant, Chwaraeon a Thwristiaeth. Cafodd y digwyddiad sylw helaeth yn y wasg ac roedd adroddiad arno ar raglen deledu Wales Today.</p> <p>Mae LIGC yn bartner ym mhrosiect Cymru dros Heddwch (sy'n cael ei arwain gan Ganolfan Materion Rhyngwladol Cymru; http://www.wcia.org.uk/index_cy.html) ac mae wedi datblygu dull sy'n golygu bod grwpiau cymunedol yn gallu trawsgrifio'n ddigidol y cynnwys a ysgrifennwyd â llaw yn Llyfr Cofio'r Rhyfel Byd Gyntaf mewn cyfres o ddigwyddiadau ledled Cymru yn cynnwys Torfaen.</p> <p>Mae LIGC hefyd yn arwain y maes 'ymgysylltu â'r gymuned' o</p>

	<p>Gasgliad y Werin Cymru ac mae wedi sefydlu Gorsaf Treftadaeth Ddigidol ym mhob Ardal Arloesi. Mae'r rhaglen hefyd yn y broses o gynnwys arbenigedd cynaliadwy o fewn y cymunedau trwy weithio gydag Agored Cymru i ddarparu hyfforddiant achrededig cysylltiedig er mwyn sefydlu Hyrwyddwyr Treftadaeth ym mhob ardal.</p> <p>Bu LIGC yn ail gyfarfod Grŵp y Rhaglen Addysg Gyfunol ar 16 Tachwedd ac mae hefyd wedi mynychu cyfarfodydd rheolaidd y Bwrdd Cynhwysiant Diwylliannol sy'n monitro cynnydd y gwaith hwn.</p>
<p>Adolygu Cynllun Gweithredu Gwirfoddoli yn sgil penodi cynorthwydd gwirfoddoli yn ystod Gwanwyn 2015. Bydd y Llyfrgell yn edrych ar gyfleoedd i alinio'n well â strategaethau Llywodraeth Cymru er mwyn datblygu sgiliau personol a sgiliau ar gyfer cyflogaeth drwy wirfoddoli, a nodi cynlluniau i ddatblygu Cynllun Gwirfoddoli'r Llyfrgell ymhellach a'r cyfleoedd a gynigir i gyfranogwyr o fewn y Llyfrgell ac o bell.</p>	<p>Croesawyd 9 gwirfoddolwr newydd i ymuno â 39 o wirfoddolwyr cyson y Llyfrgell. Cyflawnwyd 1,706 o oriau gwirfoddoli yn ystod y cyfnod hwn; symudodd 5 o wirfoddolwyr ymlaen i waith cyflogedig.</p> <p>Yn ogystal â chyflawni tasgau y 10 prosiect gwirfoddoli cyfredol, bu'r gwirfoddolwyr yn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cynorthwyo i brofi catalog newydd LIGC; • profi mwy ar Lyfr y Cofio; • cymryd rhan yng ngweithgareddau 'Archwilio Eich Archif' LIGC; • mynychu dau Golygathon a drefnwyd gan Wicipediwr LIGC. <p>Datblygwyd y bartneriaeth gydag Adran Hanes a Hanes Cymru Prifysgol Aberystwyth trwy gynnig cyfle i fyfyrwr i wirfoddoli ar bapurau etholiadol yr Archif Wleidyddol Gymreig. Estynnwyd gwahoddiad i aelod o Adran Gyrfaoedd y Brifysgol i fod yn rhan o'r panel cyfweld er mwyn rhoi adborth a chynghor i'r ymgeiswyr yn dilyn eu cyfweliad.</p> <p>Bu'r Cydlynnydd yn rhoi cyngor ar reoli cynllun gwirfoddoli i swyddog o'r Brifysgol (sy'n datblygu cyfleoedd gwirfoddoli fel rhan o'r cynllun i ddatblygu Yr Hen Goleg) ac i Gydlynnydd Gwirfoddolwyr Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuenctid ac Atal Cyngor Sir Ceredigion.</p> <p>Mynychodd y Cynorthwydd Gwirfoddolwyr gwrs ar Ymwybyddiaeth Awtistiaeth.</p>
<p>Datblygu rhaglen i barhau i ddatblygu cynnwys digidol o safon uchel drwy ddigido, gan gynnwys anghenion prosiectau cydweithredol gyda phartneriaid allanol, erbyn Mehefin 2015.</p> <p>Parhau â gwaith parhaus y Llyfrgell i gynyddu mynediad ar-lein at ddeunydd casgliadau a darparu casgliadau y gellir chwilio drwyddynt.</p>	<p>Yn Chwarter 3 llwyddodd yr Isadran Digidol i ragori ar ei tharged ar gyfer digido ac mae'r eitemau a ddigidwyd yn cynnwys Pamffledi Gladstone, Cylchgronau Cyn 1900, Mapiâu'r Degwm, Ffotograffau Gwilym Livingstone Evans a phapurau newydd hanesyddol.</p> <p>Mae trafodaethau ar y gweill i lunio Strategaeth Cynnwys Digidol 3 blynedd - yn cynnwys llais partneriaid a chynulleidfaoedd - a fydd yn disodli'r Strategaeth Ddigidol flaenorol. Bydd hon yn canolbwyntio ar gynnwys digidol hen a newydd (effaith, creu, darganfod, mynediad, partneriaeth,</p>

	<p>ymgysylltu, defnyddio, ymchwilio).</p> <p>Gweithredir dull llif gwaith newydd yn ystod y misoedd nesaf i greu arbedion pellach i'r llif gwaith digido ar gyfer sganio llawysgrifau. Mae hyn yn gyson â'r caledwedd sganio newydd a brynwyd gydag arian cyfalaf.</p> <p>Mae gweithredu'r rhyngwyneb darganfod adnoddau newydd – Primo - yn gwella gwelededd a hygyrchedd casgliadau digidol y Llyfrgell.</p> <p>Mae copi digidol o Lyfr Cofio Cymru wedi ei uwchlwytho i Gasgliad y Werin Cymru a hefyd mae'n cael ei arddangos ochr yn ochr â'r eitem ffisegol yn arddangosfa Cofio Dros Heddwch (mewn partneriaeth â Chymru Dros Heddwch Canolfan Materion Rhyngwladol Cymru) sy'n agor yn y Llyfrgell ar 16 Ionawr.</p> <p>Mae dros 5000 o ddelweddau digidol wedi eu rhannu ar Wicicommons – mae hyn yn golygu bod cynulleidfa ryngwladol llawer ehangach wedi cael mynediad i gasgliadau'r Llyfrgell. Mae wedi cael dros 10 miliwn o drawiadau.</p>
<p>Parhau i gyfrannu at raglen cynhwysiant digidol Llywodraeth Cymru a darparu cefnogaeth ar gyfer dysgu trwy ehangu ar y ddarpariaeth ddigidol sydd ar gael i blant a phobl ifanc. Creu a darparu mynediad ar-lein at ddeunyddiau ac adnoddau dysgu newydd o ansawdd uchel sy'n berthnasol i'r Cwricwlwm Cymreig (yn cynnwys y Fagloriaeth Gymreig), drwy wefan y Llyfrgell a llwyfan addysg ffurfiol HWB.</p> <p>Fel rhan o brosiect Addysg y Rhyfel Byd Cyntaf, bydd y Llyfrgell yn arwain o safbwynt cynhyrchu, treialu ac uwchlwytho'r adnoddau canlynol i Hwb:</p> <p>Mehefin 2015: Adnoddau trawsgwricwlaidd ar gyfer CA 2 a 3 ar y Ffrynt Cartref, profiadau milwyr o Gymru o amgylch y byd, Cenedlaetholdeb a'r Rhyfel Byd Cyntaf.</p> <p>Medi 2015: Adnoddau trawsgwricwlaidd ar gyfer CA 2 a 3</p>	<p>Yn Chwarter 3 parhaodd Gwasanaeth Addysg y Llyfrgell Genedlaethol i ddarparu sesiynau ar System Gyfeirnod Harvard ar gyfer Prosiect Unigol y Fagloriaeth, gan weithio mewn partneriaeth â Phrifysgol Aberystwyth a thîm addysg Cynulliad Cenedlaethol Cymru i ddarparu rhai o'r sesiynau hyn. Hefyd maent wedi ysgrifennu her y Fagloriaeth Gymreig ar gyfer prosiect Cynefin ac wedi ei chyflwyno i'r Cydbwyllgor Addysg. Maent yn bwriadu defnyddio arian preifat i baratoi a dosbarthu canllawiau Cyfeirnod Harvard y Fagloriaeth Gymreig ar gyfer ysgolion, ac fe'i cyhoeddir hefyd ar ffurf ddigidol ar Hwb yn 2016.</p> <p>Mae adnoddau trawsgwricwlaidd ar gyfer Cyfnod Allweddol 2 a 3 ar wrthwynebwyr cydwybodol a'r Rhyfel Byd Cyntaf, straeon y milwyr a ddychwelodd o'r rhyfel, y cadoediad a heddwch, Versailles naill ai wedi eu cyhoeddi ar Hwb (gweler https://hwb.wales.gov.uk/ -> Adnoddau-> Rhyfel Byd Cyntaf: Prosiect Addysg), neu wrthi'n gorffen cael eu golygu cyn eu cyhoeddi.</p> <p>Mae staff Gwasanaeth Addysg LIGC hefyd yn cynllunio ar gyfer y ddau ddiwrnod Rhyfel Byd Cyntaf yn y Llyfrgell yn Chwefror 2016 pan fyddant yn gweithio ar y cyd â staff Amgueddfa Cymru a staff prosiect Cymru dros Heddwch i roi cyhoeddusrwydd i'r adnoddau addysg ar Hwb, a hybu arddangosfa Llyfr y Cofio yn LIGC.</p> <p>Cymerodd staff y prosiect ran yng nghynhadledd ysgolion</p>

<p>ar Frwydr Passchendaele (Trydedd Frwydr Ypres), Hanes Hedd Wyn a cherddi rhyfel eraill, Merched a'r Rhyfel Byd Cyntaf.</p> <p>Rhagfyr 2015: Adnoddau trawsgwricwlaidd ar gyfer CA 2 a 3 ar Wrthwynebwyr Cydwybodol a'r Rhyfel Byd Cyntaf, hanesion milwyr a ddychwelodd o'r rhyfel, cadoediad a heddwch, Versailles.</p> <p>Mawrth 2016: 75 o eitemau fideo o Archif ITV Cymru/Wales, wedi'u digido, dyfrnodi, isdeitlo, a'u huwchlwytho ar Hwb gyda disgrifiad byr o bob eitem.</p>	<p>Cymru dros Heddwch ym mis Tachwedd 2015 ac maent wedi bod yn darparu cyngor i'r prosiect ynglŷn â'u gweithdai drafft ar gyfer ysgolion.</p> <p>Mae'r adnoddau hyn yn cael eu hyrwyddo'n barhaus drwy CwrddHwb, yn uniongyrchol i ysgolion, trwy undebau athrawon, Cymru'n Cofio ac Arweinwyr Digidol Hwb.</p>
<p>Creu cysylltiadau gydag ysgolion penodol i greu adnoddau a rhannu casgliadau'r Llyfrgell er mwyn parhau â'r gwaith hwn yn sgil ymwneud blaenorol y Llyfrgell ym mhrosiect Campweithiau mewn Ysgolion y Sefydliad Catalog Cyhoeddus.</p>	<p>Mae'r Llyfrgell wedi bod yn gweithio gyda grwpiau o ddisgyblion mewn pedair ysgol ym Merthyr Tudful am gyfnod estynedig ar brosiect sy'n cael ei ariannu gan Sefydliad Scottish Power.</p> <p>Mae tystiolaeth ac effaith y gwaith hwn i'w weld yma:</p> <p>http://addysg.llgc.org.uk/index.php?id=6430&L=1 (Ysgol Gynradd Trelewis)</p> <p>http://addysg.llgc.org.uk/index.php?id=6431&L=1 (Ysgol Gynradd Goetre).</p> <p>Celf Dosbarth - Cyflawnwyd prosiect Celf Dosbarth llwyddiannus yn ysgol gynradd Coed Efa yn Nhorfaen mewn partneriaeth â CBS Torfaen, Sefydliad Scottish Power a Chymunedau'n Gyntaf.</p>
<p>Gweithredu prosiectau dan arweiniad Gwasanaeth Addysg y Llyfrgell i ddatblygu sgiliau pobl ifanc ac oedolion ar incwm isel, neu sy'n ddi-waith, gan ganolbwyntio ar weithgareddau allgymorth yn ardaloedd Ynys Môn a Sir Benfro yn 2015.</p>	<p>Bu'r Llyfrgell yn cynnal prosiect ym Mhowys gyda 9 ysgol a arweiniodd at arddangosfa yn ein stondin yn yr Eisteddfod Genedlaethol ym Meifod. Mae prosiect llwyddiannus gyda rhieni a disgyblion yn ardal Doc Penfro ar y cyd â Springboard a Chyngor Sir Penfro wedi arwain at gynhyrchu ffenestr wydr lliw sydd bellach yn cael ei harddangos yn y Llyfrgell Genedlaethol. Rydym yn gweithio mewn partneriaeth ag asiantaethau yn Ynys Môn i gynnal prosiectau crefftau ar gyfer gofalwyr ifanc yn ystod 2015-2016.</p>
<p>Parhau â thrafodaethau gyda Llywodraeth Cymru i baratoi tuag at weithredu Bil Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol ac asesu mewn modd critigol sut y gall gwaith</p>	<p>Mae'r Llyfrgell yn dal yn ansicr faint o waith y Bil y bydd angen ei weithredu gan fod y geiriad yn gyffredinol iawn, heb fanylion penodol. Ar hyn o bryd ymgynghorir ynglŷn â'r dangosyddion. Nid yw'r Llyfrgell wedi nodi unrhyw adnoddau i weithredu'r Bil, ac nid yw Swyddfa Archwilio Cymru wedi</p>

<p>y Llyfrgell gyfrannu at yr agenda hwn o gynyddu ac ymgorffori cynaliadwyedd.</p>	<p>dweud sut y mae'n bwriadu archwilio'r modd y cydymffurfir ag ef. Yn 2016/17 bydd y Llyfrgell yn gosod ei hamcanion lles ac yn eu cynnwys yn y broses cynllunio corfforaethol a strategol.</p>
---	--

3 Cydweithio gyda chyrrff nodedig eraill a phartneriaid ehangach yn y sector cyhoeddus i ddarparu gwasanaethau mwy cydlynol a chynaliadwy i bobl Cymru:

- Paratoi ar gyfer cydleoli'r Cofnod Henebion Cenedlaethol a gwasanaethau cysylltiedig yn y Llyfrgell Genedlaethol. Cyflawni prosiect gwerth £3.5 miliwn y Llyfrgell ar gyfer Datblygu'r Cwrt, er mwyn creu gofod storio addas ar gyfer casgliadau a chyfleusterau ar gyfer staff, yn unol â'r amserlen a'r gyllideb y cytunwyd arnynt â Llywodraeth Cymru. Gweithio gyda Llywodraeth Cymru a Chomisiwn Brenhinol Henebion Cymru i fodloni cerrig milltir allweddol yn yr amserlen a gymeradwywyd ar gyfer cydleoli.
- Parhau i chwarae rhan arweiniol yn narpariaeth ffederal gwasanaeth treftadaeth ddigidol Casgliad y Werin Cymru sy'n cefnogi ymgysylltu cymunedol â diwylliant a threftadaeth Cymru, cynhwysiant digidol a datblygu sgiliau digidol. Adeiladu ar bartneriaeth bresennol y Llyfrgell gydag Amgueddfa Cymru a'r Comisiwn Brenhinol, drwy raglen Casgliad y Werin Cymru, wrth ddatblygu a chyflawni mewn modd strategol fentrau cenedlaethol a digidol ym maes treftadaeth.
- Cydweithio â Llywodraeth Cymru ac â llyfrgelloedd a gwasanaethau archifau lleol ynghylch datblygu a chyflawni'r strategaethau Llyfrgelloedd yn Ysbrydoli ac Archifau ar gyfer yr 21ain Ganrif, fel y pennwyd yn y cynlluniau cyflawni ar gyfer y strategaethau hyn ac yn unol â'r cytundebau partneriaeth ar gyfer prosiectau penodol (e.e. Llyfrgell Ddigidol)

Amcanion Datblygu	Dangosyddion perthnasol
Darparu Prosiect £3.5 miliwn y Llyfrgell i Ddatblygu'r Cwrt, er mwyn creu gofod storio addas ar gyfer casgliadau a chyfleusterau ar gyfer staff, yn unol â'r amserlen a'r gyllideb y cytunwyd arnynt gyda Llywodraeth Cymru. Bydd y gwaith adeiladu'n cael ei gwblhau erbyn Ionawr 2016.	Mae'r cam adeiladu'n mynd rhagddo yn unol â'r amserlen ac fe'i cwblheir erbyn Mawrth 2016. Mae'r system silffoedd ar fin cael ei danfon a'i gosod.
Parhau â'r trafodaethau gyda Chomisiwn Brenhinol Henebion Cymru i baratoi ar gyfer cydleoli, er mwyn bodloni cerrig milltir allweddol yn yr amserlen a gymeradwywyd ar gyfer cydleoli.	Mae trefniadau cyd-leoli'n mynd rhagddynt yn dda a sefydlwyd bwrdd prosiect i oruchwylio'r gwaith o'u gweithredu. Bydd y les yn weithredol o 1 Ebrill 2016.
Cefnogi rhaglen Casgliad y Werin Cymru drwy gynnig arweinyddiaeth ar gyfer Ymgysylltu â'r Gymuned; Llifoedd gwaith Cynnwys, Golygyddol a Chymedroli, fel yr amlinellir yng nghynllun busnes Casgliad y Werin Cymru 2015-16. Mae'r Llyfrgell hefyd yn cyfrannu at amcanion ehangach y rhaglen a blaenoriaethau ar gyfer Casgliad y Werin Cymru yn unol â strategaeth y rhaglen ar gyfer 2014-2017.	Mae LIGC yn cymryd rôl arweiniol o ran darparu cynllun busnes Casgliad y Werin Cymru 2015/16 ac mae'n arwain gweithgareddau Ymgysylltu â'r Gymuned, Cynnwys a Chymedroli gan gynnwys Cymru'n Cofio. Mae hefyd yn cyfrannu at waith y Maes Technegol. Adroddir ar y cynnydd bob chwarter i gyfarfodydd monitro Casgliad y Werin Cymru. Fel rhan o gynllun cyflawni ymgysylltu â'r gymuned dan arweiniad y Llyfrgell, mae Casgliad y Werin Cymru'n gweithio mewn partneriaeth â Dysgu Bro, gan gynnig 'Digido deunyddiau ar gyfer amgueddfeydd, llyfrgelloedd ac archifau hyfforddiant mewn digido' sy'n gallu arwain at gwrs achrededig ar Fframwaith Cymwysterau a Chredydau Agored

	Cymru.
<p>Cyfrannu fel y cytunwyd tuag at y strategaeth Llyfrgelloedd yn Ysbrydoli, ar y cyd â gwasanaethau llyfrgelloedd cyhoeddus Cymru.</p> <p>Bydd y Llyfrgell Genedlaethol yn sefydlu Gwasanaeth Llyfrgell Ddigidol Genedlaethol drwy drefn genedlaethol o gaffael a rheoli e-ddeunyddiau ac e-adnoddau a fydd ar gael i holl ddefnyddwyr llyfrgelloedd Cymru. Cyflawnir y gwaith hwn yn unol â'r amserlen y cytunwyd arni gyda CyMAL</p>	<p>Llwyddodd y Llyfrgell i gynnig tendr i gwmni newydd gynnal a datblygu gwefan http://welshlibraries.org/cy/, a datblygu'r Gwasanaeth Llyfrgell Ddigidol Genedlaethol newydd ar y porth. Dyfarnwyd y cytundeb i Connect Internet Solutions, a byddwn yn gweithio'n agos gyda nhw i sicrhau y bydd Gwasanaeth Llyfrgell Ddigidol Genedlaethol newydd yn barod i'w lansio ym Mawrth 2016.</p> <p>Gan ddefnyddio grant Llyfrgelloedd yn Ysbrydoli, prynodd Llyfrgell Genedlaethol Cymru danysgrifiad blwyddyn i Statista.com. Fel rhan o'r Gwasanaeth Llyfrgell Ddigidol Genedlaethol, bydd hwn yn golygu bod aelodau LIGC yn gallu defnyddio dull arloesol ac uniongyrchol i ymchwilio i ddata meintiol, ystadegau a gwybodaeth gysylltiedig. Rydym hefyd wedi defnyddio'r grant i ymestyn y tanysgrifiad ezines am flwyddyn arall .Trwy ehangu ar nifer yr adnoddau am ddim sydd ar gael drwy'r Gwasanaeth Llyfrgell Ddigidol Genedlaethol, rydym yn cyflawni'r amcanion sydd yn y rhaglen Cyfuno.</p> <p>Roedd 38,964 o ymweliadau â'r porth rhwng Hydref a Rhagfyr, o'i gymharu â 52,082 yn ystod yr un cyfnod y llynedd. Nodwch fod y ffigyrau hyn yn is na'r blynyddoedd blaenorol gan eu bod wedi eu casglu gyda AWStats yn hytrach na Google Analytics. Mae'r ddau dull yn mesur yr un pethau, ond roedd ffigyrau AWStats yn uwch oherwydd bod y dull hwn yn cyfrif trawiadau awtomatig gan robotiaid ac ymlusgwyr (e.e. a gynhyrchwyd fel rhan o'r ffordd y mae'r peiriant chwilio'n gweithio).</p> <p>Ym mis Tachwedd, hyrwyddodd y porth ymgyrch #CaruDigidol CaruLlyfrgelloedd. Nod yr ymgyrch oedd annog pawb i ledaenu'r neges am y gwasanaethau a'r digwyddiadau gwych sy'n cael eu cynnig gan llyfrgelloedd yng Nghymru a helpu ffrindiau ac aelodau'r teulu i ddarganfod beth sy'n cael ei gynnig - y cyfan am ddim yn eu llyfrgell leol. Roedd y dudalen yn cynnwys cronfa ddata sydd yn rhestru'r cannoedd o ddigwyddiadau sy'n digwydd mewn llyfrgelloedd ledled Cymru.</p>
<p>Cyfrannu fel y cytunwyd at <i>Archifau ar gyfer yr 21ain Ganrif</i> yn unol â'r cynllun gweithredu.</p>	<p>Mae'r Llyfrgell yn parhau i gefnogi gwefan http://www.archiveswales.org.uk/cy/?no_cache=1 . Mae'n ystyried opsiynau, fel yr Hwb Archifau, i sicrhau bod cynnwys Cyngor Archifau a Chofnodion Cymru'n fwy hygyrch ar-lein. Gweithredwyd system Archivemataca ac mae'r Llyfrgell yn lletya'r system. Bydd mynediad ar gael i aelodau Cyngor Archifau a Chofnodion Cymru ei brofi a'i ddefnyddio fel system hyfforddi. Bydd manyleb ar gyfer caffael seilwaith technegol yn cael ei datblygu, yn seiliedig ar ofynion aelodau. Trefnwyd cyfarfod gyda chynrychiolwyr Hwb Archifau ar 22</p>

lonawr i drafod opsiynau i sicrhau mynediad cyson at ddata a gedwir yng ngwefan Archifau Cymru.
Cynhaliwyd arolwg o ofynion cadwedigaeth ddigidol i ddiffinio angen yn seiliedig ar achosion defnydd. Bydd canlyniadau'r arolwg hwn yn cyfrannu at ddiffinio'r fanyleb ar gyfer y seilwaith technegol.

4 Cefnogi blaenoriaethau a mentrau strategol ehangach Llywodraeth Cymru er mwyn hyrwyddo Cymru fel cyrchfan o'r radd flaen ar gyfer twristiaeth a chyfrannu at economi Cymru:

- Cydweithio rhagor â Croeso Cymru o ran prosiectau a gweithgareddau thematig penodol yn ystod 2015-16
- Datblygu gweledigaeth glir o safbwynt cyfraniad y Llyfrgell Genedlaethol at economi ehangach Cymru, gan adeiladu ar eich gwaith gyda'r diwydiannau creadigol yn ystod y prosiect DigiDo a ariennir gan yr UE, rôl y Llyfrgell fel cyrchfan o'r radd flaenaf ar gyfer twristiaid ac ystyried argymhellion yr adroddiad sydd ar y gweill ynghylch effaith economaidd y Llyfrgell Genedlaethol.
- Ymchwilio i gyfleoedd newydd ac arloesol ar gyfer cynyddu buddsoddiad o'r tu allan yng ngwaith y Llyfrgell Genedlaethol, a'r sector treftadaeth ddiwylliannol ehangach yng Nghymru; fel cyllido torfol, creu incwm, partneriaethau ag addysg uwch ac ymchwil a chynlluniau cyllid Ewropeaidd
- Cyfrannu at bartneriaethau strategol Llywodraeth Cymru dramor ac at fentrau cenedlaethol sy'n hybu Cymru, ein treftadaeth a'n diwylliant, gan gynnwys chwarae rhan allweddol yn y rhaglen genedlaethol proffil uchel o weithgareddau ar gyfer cofio'r Rhyfel Byd Cyntaf yng Nghymru sef Cymru'n Cofio 1914-1918, a chyfrannu at raglen gydgysylltiedig er mwyn nodi 150 mlynedd ers sefydlu'r Wladfa ym Mhatagonia

Amcanion Datblygu	Dangosyddion perthnasol
<p>Sicrhau bod prosiect DigiDO yn cael ei gwblhau'n llwyddiannus, yn unol â'r targedau â'r amserlen y cytunwyd arnynt gyda Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru. Bydd gwerthusiad ffurfiol yn cael ei gwblhau, a fydd yn cyfrannu at ddatblygu strategaeth y Llyfrgell ar gyfer parhau â'r gwasanaeth hwn sydd wedi ei dargedu at gynulleidfa fusnes erbyn mis Hydref 2015.</p>	<p>Mae'r prosiect bellach wedi gorffen ac mae'r Adran Gyllid mewn cysylltiad â Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru i'w gau a'i gymeradwyo'n derfynol.</p>
<p>Trafod cyfleoedd i gydweithio mwy â Croeso Cymru i edrych ar gyfleoedd i godi proffil y Llyfrgell yn rhyngwladol, ac ar gyfleoedd i'r Llyfrgell gyfrannu at hyrwyddo ar y cyd 'gynnig' integredig o safbwynt diwylliant a threftadaeth i ymwelwyr.</p>	<p>Mae'r Llyfrgell yn cymryd rhan weithredol gyda rhwydweithiau twristiaeth, gan gynnwys Fforwm Ranbarthol Canolbarth Cymru Croeso Cymru; Twristiaeth Ceredigion Tourism; Partneriaethau Cyrchfan - Ceredigion, Biosffer Dyfi, Rhwydwaith Twristiaeth Mynyddoedd y Cambria, Canolbarth a Gogledd Powys, a Bannau Brycheiniog; Twristiaeth Canolbarth Cymru ; Cyngor Sir Ceredigion; a Celf Aber; yn ogystal ag atyniadau eraill i dwristiaid, trefnwyr teithiau grŵp a darparwyr llety er mwyn marchnata ein cynigion ar y cyd ac i ddatblygu pecynnau deniadol i gwsmeriaid presennol a phosibl.</p>

	<p>Cynhaliwyd Hyrwyddiadau ar y Cyd gyda CADW, Amgueddfa Cymru a CBHC.</p> <p>Cynhaliodd y Llyfrgell Croeso Cymru Darganfod Cymru 2015 Hanes a Ymglyfarwyddo Chwedlau Chanolbarth Cymru ar Sadwrn 3 Hydref, ac rydym yn cynllunio Diwrnod Agored/ymweliad ein hunain ar gyfer 1af o Fawrth.</p> <p>Mae cynlluniau wedi cael eu gwneud ar gyfer hyrwyddo Blwyddyn Antur a Roald Dahl, gan gynnwys perfformiadau gan Mewn Cymeriad, arddangosfa Antur a Diwrnod Antur i Blant a hyrwyddo # FindyourEpic / # FyAnturFawr. Mae cynlluniau wedi cael eu gwneud ar gyfer hyrwyddo Coffâd Gweithgareddau Rhyfel Byd Cyntaf.</p>
<p>Ar y cyd â Llywodraeth Cymru a chyrrff cyhoeddus eraill yng Nghymru, edrych ar y cyfleoedd economaidd y gall y diwydiant twristiaeth eu cynnig, fel cyfleoedd i gyrraedd at gynulleidfaoedd newydd, cynyddu niferoedd ymwelwyr, creu incwm a chyllido torfol.</p>	<p>Bydd y Llyfrgell yn cydweithio â Llywodraeth Cymru a chyrrff cyhoeddus eraill yng Nghymru i edrych ar gyfleoedd economaidd y gall y diwydiant twristiaeth eu cynnig gyda'r nod o gyrraedd at gynulleidfaoedd newydd, cynyddu niferoedd ymwelwyr, creu incwm a chyllido torfol.</p> <p>Mae Strategaeth Marchnata wedi cael ei ddatblygu gyda chynlluniau ar gyfer targedu Twristiaid Diwylliannol, yn enwedig cyplau hŷn a theuluoedd.</p>
<p>Bydd y Llyfrgell yn parhau i weithio i hyrwyddo Cymru yn y Deyrnas Unedig a thramor yn cynnwys gweithgareddau penodol yn ystod 2015-16:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cytuno ar Femorandwm Dealltwriaeth gyda Llyfrgell Shanghai a datblygu cynlluniau ar gyfer gweithgareddau i gefnogi'r berthynas hon - Trwy Gasgliad y Werin Cymru, bydd y Llyfrgell yn cyfrannu at raglen gydgyssylltiedig o weithgareddau i ddathlu 150 o flynyddoedd ers sefydlu'r Wladfa ym Mhatagonia 	<p>Mae'r Llyfrgell yn parhau i hyrwyddo Cymru yn y Deyrnas Unedig a thramor.</p> <p>Patagonia: Bu aelodau o dîm Casgliad y Werin LIGC i Batagonia rhwng 12 a 30 Medi ar y cyd a'r Cyngor Prydeinig i sefydlu 2 Orsaf Treftadaeth Ddigidol yn y rhanbarth, i godi ymwybyddiaeth o dreftadaeth ddiwylliannol Gymreig drwy Gasgliad y Werin Cymru a sefydlu arbenigedd digidol o fewn y gymuned. Bu 263 o unigolion mewn sesiynau rhagarweiniol a hyfforddiant mewn 10 digwyddiad a gynhaliwyd ar draws y rhanbarth.</p> <p>Paris: Ar hyn o bryd mae eitemau o gasgliad o ffotograffau cynnar (gan Mary Dillwyn Llewelyn) yn cael eu harddangos yn arddangosfa 'Who's afraid of women photographers?' yn amgueddfa Musee D'Orsay ym Mharis (14 Hydref 2015 - 24 Ionawr 2016).</p> <p>Siapan: Ymweliad addysgol â LIGC gan fyfyrwyr o Siapan.</p> <p>Micrographia250: Agorodd arddangosfa <i>Dirgel Ffyrdd Natur: Robert Hooke a Gwyddoniaeth Cynnar</i> fel rhan o'r ymgyrch ryngwladol i ddathlu 250 o flynyddoedd ers cyhoeddi Micrographia, y llyfr cyntaf i gyflwyno lluniau o ryfeddodau'r byd newydd a ddatgelwyd pan luniwyd y microsgop cynnar.</p>

	<p>Periscope: Darlledwyd arddangosfa PJG a darlith amser cinio Cynefin i bobl dros y byd drwy ddefnyddio'r dechnoleg newydd, Periscope.</p> <p>Cyfyngau cymdeithasol: Sefydlwyd cyfrifon Instagram - @llgcymru a @nlwales - a chyfrif Clecs ar gyfer LIGC - llwyfannau newydd i gysylltu â chynulleidfaoedd newydd dros y byd. Hefyd cymerodd LIGC ran yn ymgyrchoedd rhyngwladol Twitter i ddathlu gwaith J.M.W.Turner (#TweetATurner) ac i goffau #Patagonia150 ('thunderclap').</p> <p>Ymchwil digidol: Lansiwyd llwyfan newydd ac arloesol i rannu data gydag ymchwilyr cenedlaethol a rhyngwladol ar wefan LIGC - data.llgc.org.uk. Bellach mae Set Data Cofnodion Llongau yn fyw gyda fersiwn data cysylltiedig o'r data'n cael ei lansio'n fuan fel rhan o waith gyda phrosiect Ymchwil ac Addysg y BBC.</p> <p>Wikipedia: Mae dros 5000 o ddelweddau digidol wedi eu rhannu ar Wicicommons – mae hyn yn golygu bod cynulleidfa ryngwladol llawer ehangach wedi cael mynediad i gasgliadau'r Llyfrgell. Mae wedi cael dros 10 miliwn o drawiadau.</p>
<p>Cyflawni gweithgareddau a darparu adnoddau i gefnogi Rhaglen Cofio'r Rhyfel Byd Cyntaf yng Nghymru, fel y cytunwyd â Llywodraeth Cymru. Trwy ei rôl fel partner darparu arweiniol ar gyfer rhaglen Casgliad y Werin Cymru, mae'r Llyfrgell Genedlaethol hefyd yn helpu Casgliad y Werin Cymru i reoli gwefan <i>Cymru'n Cofio 1914-1918</i>.</p>	<p>Cymru yn y Rhyfel: Mae gwefan <i>Cymru yn y Rhyfel</i> bellach ar gael ar http://www.walesatwar.org/cy/site/home a gallwch gael yr ap (sy'n gweithio ar dabledi a ffonau symudol Apple ac Android) drwy chwilio am 'Wales at War/Cymru yn y Rhyfel' yn yr App Store ac ar Google Play. Gallwch hefyd weld llwyfannau <i>Cymru yn y Rhyfel</i> drwy fynd i wefan Llyfrgell Genedlaethol Cymru a thrwy Hwb (1,033 o drawiadau hyd yma).</p> <p>Lansiwyd y llwyfan yn ffurfiol gan Huw Lewis AC, Gweinidog Addysg a Sgiliau, mewn digwyddiad yn Ysgol St Cyres, Penarth, ar 2 Tachwedd 2015.</p> <p>Mae 20 o ysgolion a 5 grŵp cymunedol/ieuenctid wedi cofrestru gyda'r prosiect. Mae'r prosiectau/grwpiau cymunedol yn cynnwys <i>Cymru dros Heddwch</i> (gweithgareddau a gweithdai'n ymwneud â Llyfr y Cofio), <i>Conwy a'r Rhyfel Mawr</i> (Menter Iaith Conwy), <i>Welsh Memorials of the Great War</i> (Prifysgol Abertawe/Living Legacies), ac Archifau Morgannwg (drwy Gyngor Archifau a Chofnodion Cymru.) Cynhaliwyd gweithdai yn Ysgol y Creuddyn ac Ysgol Dyffryn Conwy (ar y cyd â <i>Cymru dros Heddwch</i> a <i>Conwy a'r Rhyfel Mawr</i>) ac mae rhagor o weithdai wedi eu trefnu ar gyfer Chwarter 4.</p> <p>Prosiect Cymru dros Heddwch: Mae'r gwaith cydweithredol</p>

	<p>ar brosiect Cymru dros Heddwch Canolfan Materion Rhyngwladol Cymru yn mynd rhagddo'n dda. Cwblhawyd gwaith ar ddull trawsgrifio Llyfr Cofio Cymru ac rydym yn gweithio gyda thîm y prosiect ar raglen o ddigwyddiadau cyfranogi (gwirfoddolwyr yn trawsgrifio cofnodion) a gynhelir ledled Cymru o 11 Tachwedd 2015 - targedir Ardaloedd Arloesi. Hefyd cynhaliodd LIGC Gynhadledd gyntaf Partneriaid y Prosiect ar 2 Hydref gyda chynrychiolwyr o wahanol sectorau a chyrff yng Nghymru. Hefyd cynhaliwyd 2 ddiwrnod rhyngweithio gyda thîm y prosiect a thimau LIGC i feithrin cysylltiadau a rhannu arbenigedd e.e. addysg ac arddangosfeydd. Bydd yr arddangosfa Cofio dros Heddwch yn agor yn y Llyfrgell ar 16 Ionawr cyn cychwyn ar daith o amgylch Cymru o Ebrill 2016.</p> <p>Gallipoli: Ar hyn o bryd mae'r Llyfrgell yn cynnal arddangosfa deithiol Gallipoli a gynhyrchwyd gan Anne Pedley drwy Cymru'n Cofio.</p> <p>Pabïau Tŵr Llundain: Mae trafodaethau wedi cychwyn gyda thîm prosiect Cymru dros Heddwch a Chyngor Tref Aberystwyth ynglŷn â chyflwyno cais i gynnal y gosodwaith yn ystod 2017 (blwyddyn coffáu Hedd Wyn).</p> <p>Adnoddau HWB: Crëwyd mwy o adnoddau digidol ac maent ar gael ar Hwb. Y 5 adnodd mwyaf poblogaidd ar hyn o bryd yw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Propaganda (5,516) • David Lloyd George (4,670) • Diwrnod ysgol yn 1918 (2,971) • Recriwtio a hyfforddi milwyr (2,199) • Merched a'r Rhyfel Byd Cyntaf (1,808)
<p>Ehangu gweithgareddau codi arian a chreu incwm presennol y Llyfrgell trwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ddatblygu cynllun gweithredu erbyn Gorffennaf 2015 i dargedu ffynonellau ariannu allanol a nodi prosiectau posibl y gellid eu datblygu gan y Llyfrgell ac ar y cyd â phartneriaid eraill. - Gweithredu system rhoddion ar-lein erbyn mis Mawrth 2016. 	<p>Cynlluniwyd ymgyrch "Cadw mewn Cysylltiad" ar gyfer y 17,000 o gysylltiadau ar gronfa ddata Rheoli Cysylltiadau Cwsmeriaid, Strategaeth Rhoddwyr, er mwyn deall eu nodweddion yn well, cael gwell syniad a dealltwriaeth o'u hanghenion a'u dewisiadau. Bydd yr ymgyrch yn digwydd fesul cam yn ystod y tri mis nesaf drwy bost uniongyrchol a thrwy e-bost.</p> <p>Dechreuwyd chwilio am gyllid ar gyfer nifer o brosiectau Archifau ac ar gyfer y Wicipiediwr Preswyl. Mae'r gwaith yn parhau ar Ddrafft o'r Strategaeth Codi Arian, Ymgyrch Cadw mewn Cysylltiad ac mae nifer o geisiadau yn cael eu datblygu.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Parhau i reoli'r broses barhaus o gynnal a datblygu adeilad y Llyfrgell a'r seilwaith technegol er mwyn cefnogi'r gwaith o ddarparu gwasanaeth a darparu cyfleusterau i ddefnyddwyr y Llyfrgell ac ymwelwyr yn cynnwys: Mewn ymgynghoriad â Llywodraeth Cymru, cwblhau a chytuno ar Gynllun Rheoli Asedau erbyn Medi 2015 i ddylanwadu ar flaenoriaethau buddsoddiad yn seilwaith y Llyfrgell a monitro cynnydd o safbwynt ymdrin â materion allweddol. - Cwblhau gwaith atgyweirio a gwaith datblygu sydd wedi ei ariannu gan Lywodraeth Cymru erbyn mis Mawrth 2016. 	<p>Cyflwynwyd adroddiad yn manylu ar ofynion y Llyfrgell hyd at 2020 (£26.55M) i Lywodraeth Cymru.</p> <p>Mae Llywodraeth Cymru wedi gofyn i'r Llyfrgell am wybodaeth fanylach am gostau gwahanol elfennau o rai o'r prosiectau yn y rhaglen. Mae hyn wedi ei gomisiynu a bydd yn cael ei gwblhau yn Ionawr 2016.</p>
---	---

5 Defnyddio arbenigedd a phrofiad y Llyfrgell Genedlaethol o safbwynt prosiectau digidol a chyflawni gwasanaethau digidol, er mwyn datblygu a rhannu sgiliau, adnoddau ac arbenigedd mewn modd strategol gyda phartneriaid ehangach:

Darparu arweiniad strategol o safbwynt cadwraeth ddigidol, a chydweithio â phartneriaid y sector i gynllunio a datblygu seilwaith cenedlaethol er mwyn cefnogi gweithgareddau gwarchod a chadwedigaeth ddigidol yng Nghymru

- Ymgymryd â rôl arweiniol genedlaethol o ran datblygu a rhannu arferion da yn ymwneud â digido
- Parhau i gefnogi'r Consortiwm Cadwedigaeth Ddigidol i wella'r gallu ar draws Cymru i reoli a gwarchod casgliadau digidol
- Gweithio gyda phartneriaid ehangach, a chefnogi mentrau digidol eraill i wella mynediad ar-lein at ddeunydd diwylliannol Cymreig (yn cynnwys prosiect Cynefin a noddir gan gronfa Treftadaeth y Loteri)

Amcanion Datblygu	Dangosyddion perthnasol
<p>Parhau i ddatblygu'r cysyniad rhwydwaith cadwraeth a digidol ac yn benodol hyrwyddo a datblygu sgiliau o safbwynt gwarchod gwybodaeth ddigidol.</p>	<p>Cynhaliwyd cyfarfod cyntaf grŵp llywio strategaeth gadwraeth ar 6 Hydref. Mae egwyddorion drafft cyntaf y strategaeth cadwraeth genedlaethol wedi eu diffinio a byddant yn cael eu dosbarthu er mwyn eu cymeradwyo. Bydd drafft cyntaf y strategaeth cadwedigaeth ddigidol, a fydd yn gyson â strategaethau cenedlaethol eraill, yn cael ei dosbarthu erbyn diwedd Chwefror.</p> <p>Gweithredwyd gosodwaith LIGC o'r seilwaith cadwedigaeth ddigidol ac mae staff yn datblygu sgiliau i reoli adnoddau digidol drwy'r system a'r cysylltiadau â system gatalogio AtoM.</p>
<p>Parhau i gydweithio â Chyngor Archifau a Chofnodion Cymru (ARCW) a chymryd rôl arweiniol i fynd i'r afael â materion a nodi gofynion seilwaith ar gyfer rheoli a chynnal mynediad at wybodaeth ddigidol.</p>	<p>Mae gofynion ar gyfer datrysiaid technegol i aelodau Cyngor Archifau a Chofnodion Cymru (ARCW) yn cael eu nodi ac mae manyleb yn cael ei datblygu. Cynhelir digwyddiad ymgynghori yn Chwefror er mwyn adrodd yn ôl ar yr arolwg cadwedigaeth ddigidol a thrafod y materion yn ymwneud ag integreiddio systemau a mynediad at gofnodion.</p>
<p>Ymgysylltu â llyfrgellwyr ac archifwyr ledled Cymru i drafod darparu metadata, a darparu hyfforddiant Disgrifio a Mynediad at Adnoddau (RDA) yn yr adrannau hynny (e.e. gan ddefnyddio gweminarau a dulliau technoleg ddigidol).</p>	<p>Mae Consortiwm LMS WHELP wedi sefydlu is-grŵp catalogio. Mae'r Llyfrgell yn cael ei chynrychioli ar y grŵp hwn sy'n gweithio tuag at ddiffinio safonau a mapio metadata er mwyn sefydlu parth rhwydwaith (cronfa ddata unigol a rennir), sy'n rhan hanfodol o'r LMS WHELP newydd yn ystod 2016. Bydd y grŵp yn cynnal trafodaethau pellach ar faterion hyfforddi metadata mewn sefydliadau Addysg Uwch.</p>
<p>Cyflawni camau allweddol i gefnogi prosiect Cynefin a ariennir gan Gronfa Treftadaeth y Loteri sy'n cael ei arwain gan Gyngor Archifau a Chofnodion Cymru (ARCW) ac wedi'i leoli yn y Llyfrgell Genedlaethol. Mae'r prif gamau i'r Llyfrgell yn ystod ail flwyddyn y</p>	<p>Mae gan wefan cymorth torfol cynefin.wales bellach 975 o fapiau wedi llwytho arni, dros 80% o'r cyfanswm a gynlluniwyd, a 556 o wirfoddolwyr wedi cofrestru, yn ychwanegol at 2,797 o oriau o waith a gyfrannwyd gan wirfoddolwyr ar brosiectau lleol yng Ngwent, Pen-y-bont ar Ogwr, Gŵyr, Ceredigion, Dwygyfylchi a Hiraethog. Mae 860 o fapiau wedi eu geogyfeirio, ac amcangyfrifir bod 2576 o dudalennau wedi eu trawsgrifio.</p>

<p>prosiect tair blynedd hwn yn cynnwys recriwtio 300 wirfoddolwyr o bell a digido 700 o fapiau.</p>	<p>Mae deunydd marchnata wedi ei anfon at archifau drwy Gymru, a chynhaliwyd gweithdai yng Nghaerdydd, Abertawe, Fflint, y Drenewydd, Pen-y-bont ar Ogwr a Chonwy, yn ogystal â LIGC, a lwyddodd i ddenu gwirfoddolwyr i'r wefan. Bwriedir cynnal rhagor o weithdai drwy Gymru yn y flwyddyn newydd, ochr yn ochr â marchnata cyffredinol a gweithgaredd yn y cyfryngau.</p>
<p>Gweithio gyda phartneriaid i gynyddu mynediad at ein casgliadau e.e. Cymru1914.org, Prosiect Bywydau'r Saint, Rhaglen Casgliad y Werin, Cymru dros Heddwch, Cymru yn y Rhyfel, Wikimedia, Hwb, Bywgraffiadur Cymreig.</p>	<p>Mae'r tîm Mynediad Digidol sydd newydd ei ffurfio yn parhau i sefydlu ei rôl o fewn strwythur newydd y Llyfrgell fel yr isadran sy'n gyfrifol am fynediad i gasgliadau a gwasanaethau digidol LIGC. Yn ystod y flwyddyn, bydd y tîm yn datblygu rôl allweddol o ran dethol, darparu ac ymgysylltu â defnyddwyr mewn perthynas â chynnwys digidol y Llyfrgell.</p> <p>Bywgraffiadur: Mae erthyglau bywgraffyddol newydd wedi eu hychwanegu at y Bywgraffiadur Cymreig mewn cydweithrediad â Phrifysgol Aberystwyth a chynhaliwyd cyfarfod rhwng y partneriaid yn Ionawr 2016 i ddechrau cynllunio gwelliannau i'r adnodd digidol er mwyn gwella hygyrchedd a mynediad i'r cynnwys.</p> <p>Wikipedia: Mae prosiect Preswyl Wikipedia yn gwneud gwaith o bwys i annog mwy o gyhoedd i weithio ar ein casgliadau digidol. Rhyddhawyd dros 5000 o wrthrychau digidol i'r cyhoedd drwy Wicicommons ac mae 10 miliwn mewn 7 mis wedi edrych ar erthyglau Wikipedia sy'n cynnwys delweddau LIGC. Hefyd cynhaliwyd 10 digwyddiad ymgysylltu i greu, golygu a chyfoethogi erthyglau Wikipedia ('<i>Golyg-a-thon</i>') ar nifer o bynciau ledled Cymru, yn cynnwys digwyddiad Cwpan Rygbi'r Byd yn Stadiwm y Mileniwm yng Nghaerdydd. Mae prosiect preswyl cyntaf wedi cael estyniad i Awst 2016 gyda golwg ar estyniad pellach os bydd cyllid ar gael.</p> <p>Prosiect Cymru dros Heddwch: Mae cydweithio ar brosiect Cymru dros Heddwch Canolfan Materion Rhyngwladol Cymru yn mynd rhagddo'n dda. Cwblhawyd gwaith ar ddull i drawsgrifio Llyfr Cofio Cymru ac rydym yn gweithio gyda thîm y prosiect ar raglen o ddigwyddiadau cyfranogi (gwirfoddolwyr yn trawsgrifio cofnodion) a gynhelir ledled Cymru o 11 Tachwedd 2015 – targedir Ardaloedd Arloesi. Hefyd cynhaliodd LIGC Gynhadledd gyntaf Partneriaid y Prosiect ar 2 Hydref gyda chynrychiolwyr o wahanol sectorau a chyrrff yng Nghymru. Hefyd cynhaliwyd 2 ddiwrnod rhyngweithio gyda thîm y prosiect a thimau LIGC i feithrin cysylltiadau a rhannu arbenigedd e.e. addysg ac arddangosfeydd. Bydd arddangosfa Cofio dros Heddwch yn agor yn y Llyfrgell ar 16 Ionawr cyn mynd ar daith o amgylch Cymru o Ebrill 2016.</p>

	<p>Eisteddfod Genedlaethol 2016: mae cynlluniau ar y gweill i rannu llwyfan ag Amgueddfa Genedlaethol Cymru, CADW a Chomisiwn Brenhinol Henebion Cymru.</p>
<p>Parhau â'r trafodaethau i ddatblygu ar y cyd Strategaeth Ddiwylliannol a Threftadaeth Ddigidol Cymru Gyfan gyda'r Amgueddfa Genedlaethol, y Comisiwn Brenhinol a Chasgliad y Werin Cymru.</p>	<p>Cwblhawyd drafft cyntaf y Strategaeth Ddiwylliannol a Threftadaeth Ddigidol Cymru Gyfan sy'n cael ei datblygu ar y cyd ag Amgueddfa Genedlaethol Cymru, y Comisiwn Brenhinol a Chasgliad y Werin Cymru erbyn 30 Hydref 2015.</p>
<p>Cyfrannu at drafodaethau ar faterion digidol gyda Llywodraeth Cymru a chyrff cyhoeddus eraill, i nodi camau gweithredu mewn meysydd blaenoriaeth y gellir bwrw ymlaen â hwy ar y cyd i wella capasiti, gallu a rhannu sgiliau ac adnoddau. Cynhelir cyfarfod nesaf y Grŵp Digidol hwn ym Mai 2015.</p>	<p>Fel aelod o'r Grŵp Technoleg Ddigidol, mae'r Llyfrgell yn cyfrannu'n weithgar at drafodaethau ar faterion digidol gyda Llywodraeth Cymru a chyrff cyhoeddus eraill, i nodi camau gweithredu mewn meysydd blaenoriaeth y gellir bwrw ymlaen â hwy ar y cyd i wella capasiti, gallu a rhannu sgiliau ac adnoddau.</p>
<p>Cyfrannu cynnwys treftadaeth ddiwylliannol Cymru at Gynllun Ymchwil Europeana yr UE a monitro'r defnydd a wneir o gynnwys y Llyfrgell ymysg Llyfrgelloedd Europeana: dadansoddiad o'r defnydd i'w ystyried gan y Tîm Gweithredol yn Rhagfyr 2015.</p>	<p>Ymchwil digidol: Lanswyd llwyfan newydd ac arloesol i rannu data gydag ymchwilwyr cenedlaethol a rhyngwladol ar wefan LIGC - data.llgc.org.uk.</p> <p>Bellach mae Set Data Cofnodion Llongau yn fyw gyda fersiwn data cysylltiedig o'r data'n cael ei lansio'n fuan fel rhan o waith gyda phrosiect Ymchwil ac Addysg y BBC.</p> <p>Mae Dangosfwrdd Ystadegau Europeana'n dal i gael ei ddatblygu. Penderfynwyd defnyddio cynnwys Papurau Newydd LIGC fel astudiaeth achos IIIF ar gyfer Europeana Cloud – mae'r gwaith yn dal i fynd rhagddo.</p>